

Cuovkalohkosuolavuodaid suollemasvuolta

Lohkkái

Dát oahppamateriála fállá movttiidahti hárjehusollisvuoden vuodđooahpahusa oahppaplána vuoden uštusaid miele cuovkalohkobadjai jahkeluohkáide 5.–7. Oahppamateriála bokte cuovkalogut gieđahallojuvvojat mielaidgeassi suolemas suolavuođamáidnasa bokte. Máinnas fievrreda Tampere-gávpoga oainnaldagaide ja čuožáhagaide čoavdit suolemas suolavuođaid. Viđaoasat hárjehuspakeahhta lea čujuhuvvon vuostamuš sajis geavahuvvot cuovkaloguide laktáseaddji áššesisdoalu hárjehallamii okta fáddá hávális.

Suolemasvuoden aiguin hervejuvpon oahppamateriála guovddáš fáddán leat seahkálasloguid nuppástuhttin cuovkalohkun, viiddideapmi ja uhccudeapmi, seamma- ja iešguđetnammasač cuovkaloguid oktii- ja geahpedanrehket, cuovkaloguide laktáseaddji mihttoovttadatnuppástusat ja cuovkaloguid geardun ja juohkin ollesloguin. Moatti hárjehusas ferte máhttit maiddái jorbet. Seahkálasloguid nuppástuhtima doarjan leat ráhkaduvvon cuovkalohkokoarttat, main leat govat. Dat gávdnojat materiálapakeahtha loahpas mildosis. Čoavdde, gii lea sivalaš!

Materiála lea buvttaduvvon oassin Luonndudiehtagiid ja matematihka guovddáš (LUMA) Suopma - fierpmádaga riikkaviidosač barggu ovddidansearvvušdoaimmas teknologijabajásgeassima, programmerema ja matematihka temájoavkkus. Joavkkus leat gárgehuvvon materiálat ja oahpahusvuogit gažaldatvuloč fáttáide. Dát materiála lea odasmahttojuvpon veršuvdna vuostamuš ovddidanbuktosis, mii almmustahattojuvvui geassemánus 2022 rabas testema, máhcahaga čohkkema ja joatkkaovddidanbarggu várás. Ovddidanservoša doaibma lea hápmašuvvan prošeaktaoahppama ala searvvušlačcat nu, ahte miele leat oahpaheaddjit, dutkit, oahpaheaddjiid skuvlejeaddjit ja eará ovttasbargoguoimmit. Riikkaviidosač barggu ruhtada Oahpahus- ja kulturministeriija.

Máinnas ja matemáhtalaš-pedagogalaš sisdoallu:

Alisa Uusi-Kilponen, Helssega universitehta, LUMA-guovddáš Suopma -fierpmádaga háld dahus
Eveliina Hietakymi, Helssega universitehta, LUMA-guovddáš Suopma -fierpmádaga háld dahus
Anna-Maija Partanen, Lappi universitehta, LUMA-guovddáš Lappi
Pieti Tolvanen, Lappi universitehta, LUMA-guovddáš Lappi

Oahpaheaddji rávvagat:

Alisa Uusi-Kilponen, Helssega universitehta, LUMA-guovddáš Suopma -fierpmádaga háld dahus
Eveliina Hietakymi, Helssega universitehta, LUMA-guovddáš Suopma -fierpmádaga háld dahus

Máinnas, illustreren ja doadjin:

Camilla Patjas

Giitosat:

Sampsu Helminen, Messukylän koulu, Tampere
Anu Haviala, Messukylän koulu, Tampere
Seija Klemola, Hausjärven yläkoulu, Hausjärvi
Heini Soppi, Hausjärven yläkoulu, Hausjärvi
Pekka Muotka, Lappi universitehta, LUMA-guovddáš Lappi

Veršuvdna 2.0

Sisdoallu	
Tuvrra álggahus	4
Čuozáhat 1 – Pahalampi párka	5
Eahpádusvuložiid listu.....	6
Vuojašburgerkioskka dáhpáhus (hárjehussiidiu).....	7
Čuozáhat 2 – Näsinneula	8
Näsinneula dáhpáhus (hárjehussiidiu)	9
Čuozáhat 3 – Jiekŋahálla.....	10
Jiekŋahálla dáhpáhus (hárjehussiidiu)	11
Čuozáhat 4 – Juniversity	13
Juniversity dáhpáhus (hárjehussiidiu)	14
Čuozáhat 5 – Spionerenmusea.....	15
Spionerenmusea dáhpáhus (hárjehussiidiu)	16
Sivalaš gávdnon	17
MILDOSAT	
Cuovkalohkokoarttat (Vuojašburgerkioskka dáhpáhus).....	18

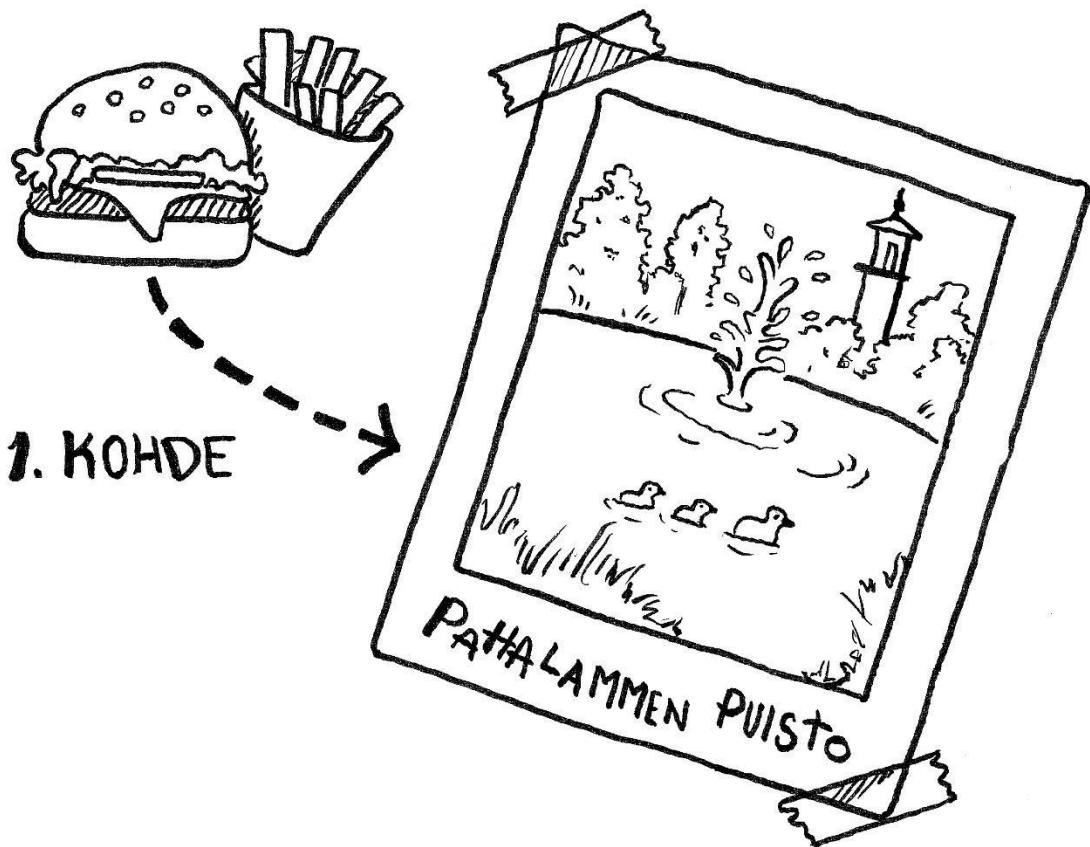

Boaittobealvuovddi Buretvuodjaváibmiliid Searvi Rs lea vuolgán giða bealde virkkosmahttintuvrii Tampere-gávpogii. Bás busse lea spagga dievva, go buot 12 lahtu čohkkájít gilgalaga. Searvi ságajoðiheaddji Särmä Sorsa lea váldán badjelasas barggu vuodjit smávvabusse dorvvolaččat čuozáhahkii ja Posse Pulu fuolaha das, ahte mátkkošteaddjiid listu stemme: oktage ii váillo ja suollemátkkošteaddjiid ii suova searvat.

Bussemátki lea guhkki, muhto dat manná suohtasit, go buohkain lea niestin buđetvuodja, oktasaš ságat gávdnojít álkit, ja vuoddji lávlluha mátkeboavjji:

"Buđet lea jorbbas, buđet lea guhkolaš, buđet lea biebmu rievttes. Buđeha go borrat beassá, fámuid dat lasiha. Stuorisin dat min šaddada, unna buđehaš!"

Buohkat leat lihkolaččat, go eai dieđe, ahte okta mátkkošteaddji ii jurddaš buđeha iige njuvdosa, muhto baicce hilbošit.

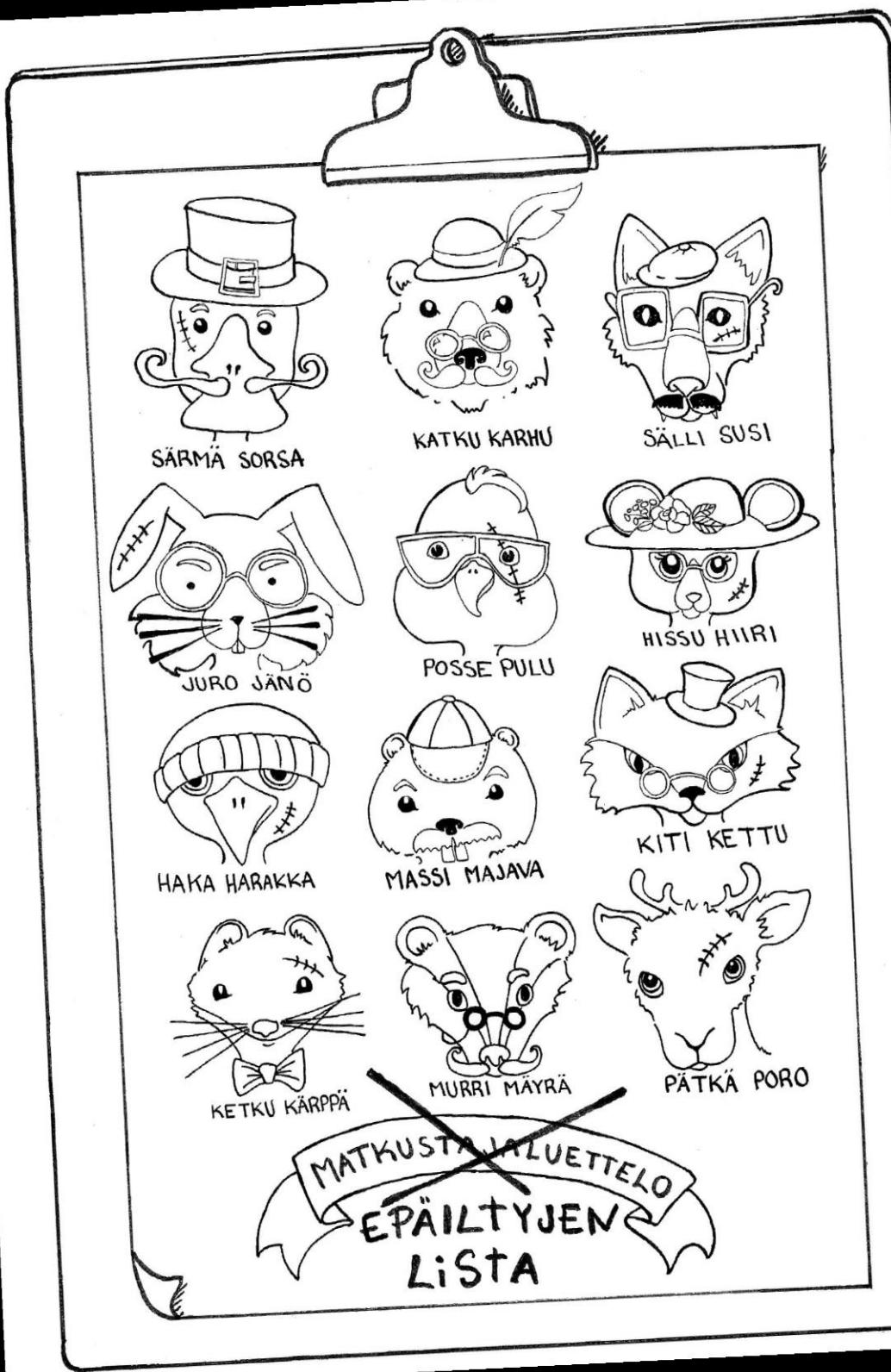

Vuosttamužan mätkeboavji oahpásmuvvá Pahalampi párkii ja dan ebmos cirggasgáivui. Go Boaittobealvuovddi eallit bohtet eret biillas, guđege mätkkosteaddji hálida buhtes áimmu ja saj fanahallat julggiidis. Go sii leat beassan párkii, mätkeboavji vuolgá iešguđet guovlluide dutkat birrasa, guđege oassálasti iežas bálgáid mielde. Vuodjinmátkki ja beaivvi vázzima maŋnjá buohkaid čoalit bunjaudit, nappo mätkeboavji dolle Vuojašburgerkioskka guvlui, mii lea párkka ravddas.

Lahkonettiineaset kioskka sii fuomášit, ahte gii nu lea háhppehan ovdal sin ja bilidan buohkaid vejolašvuoda beassat borrat amiideaddji burgeriid. Kiskii lea gaikojuvvon sisa, ja lođuhis eaiggát čohkká kioskka tráhpaid alde ja bárgu báikki ala ollen ohcciide:

"Láse lea cuvkejuvvon, vuosttašveahkkelávk skurgojuvvon ja seahkka dievva Tampere-gávpoga máilmmi buorit buđehat suoláduvvon! Mot gii nu jolgege, ja masa árbmui rihkolaš mahkáš dárbaša seahka dievva buđehiid?"

Ohcciid áicanjuvla oaivvi siste jorragoahť seammás, ja eahpádusat čuhcet Buđetvuodjaváibmiliid Seavvi lahtuide. Čoavdde čuovvovaš hárjehusaid ja čielggat, man guigosa ohccit ožžot rihkusbáikkis.

12 eallifiguvrra "EAHPÁDUSVULOŽIID LISTU":

SÄRMÄ SORSAS leat sepmonat, árpa muođuin, eai čalbmeláset ja das lea háhtta oaivvis.

KATKU KARHUS leat sepmonat, eai árppat, das leat čalbmeláset ja háhtta oaivvis.

SÄLLI SUSIS leat sepmonat, árpa, čalbmeláset ja háhtta.

JURO JÄNÖS leat sepmonat, árpa, čalbmeláset, muhto ii háhtta.

POSSE PULUS leat sepmonat, árpa, čalbmeláset, muhto ii háhtta.

HISSU HIIRIS leat sepmonat, árpa, čalbmeláset ja háhtta.

HAKA HARAKKAS eai leat sepmonat, das lea árpa, eai čalbmeláset ja háhtta oaivvis.

MASSI MAJAVAS leat sepmonat, ii árpa, eai čalbmeláset ja háhtta oaivvis.

KITI KETTUS eai leat sepmonat, das leat árpa, čalbmeláset ja háhtta.

KETKU KÄRPPÄS eai leat sepmonat, das lea árpa, eai čalbmeláset iige háhtta.

MURRI MÄYRÄS leat sepmonat, ii árpa, das leat čalbmeláset, muhto ii háhtta.

PÄTKÄ POROS eai leat sepmonat, das lea árpa, eai čalbmeláset iige háhtta.

Ohccit galge nuppástuhttit seahkálasloguid cuovkalohkun dahje nuppe gežiid, ja ohcat daidda vástideaddji bustávaid tabeallas, vai sii ožzot guigosa.

Guoiggus:

$1\frac{1}{2}$	$\frac{13}{8}$	$\frac{10}{4}$	$1\frac{3}{6}$	$\frac{8}{3}$	$3\frac{1}{3}$	$4\frac{1}{2}$	$\frac{36}{8}$	$\frac{33}{10}$	

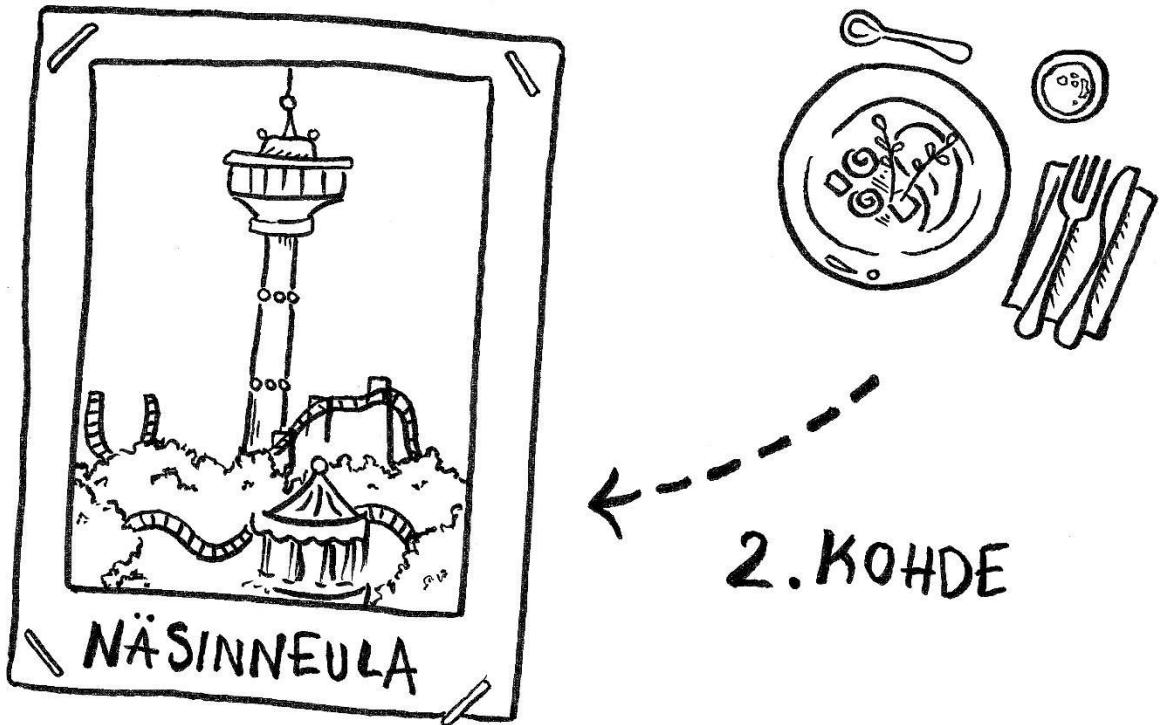
Čoavddustabealla:

E	P	A	M	A	N	A	I	K	R	A
$3\frac{3}{12}$	$1\frac{5}{8}$	$\frac{9}{2}$	$\frac{10}{3}$	$3\frac{3}{10}$	$\frac{9}{6}$	$\frac{3}{2}$	$2\frac{2}{4}$	$2\frac{4}{6}$	$4\frac{4}{8}$	$2\frac{2}{3}$

Ordne dál čielggaduvvon bustávaid ođđasit.

Sivalačča dovdomearka lea nappo:

Ráddje dál eahpádusvuložiid listtus eret daid lahtuid, geat eai heive dovdomearkkaideaset dáfus sivalažjan.

Dan maŋjá, go sii leat báhcán almmá burgeriid haga, mátkeboavji sirdašuvvá garggunjálmmiid čuovvovaš oainnaldaga guvlui, Näsinneula-tordnii, mii lea nu allat ahte vuovttatge orrot alláneamen. Näsinneula alimus sajis lea restoráŋja, gos oaidná neahttásit olles gávpoga, ja gáttášii restoráŋja fállat maiddái deavdaga bunjaideaddji čovjjiide.

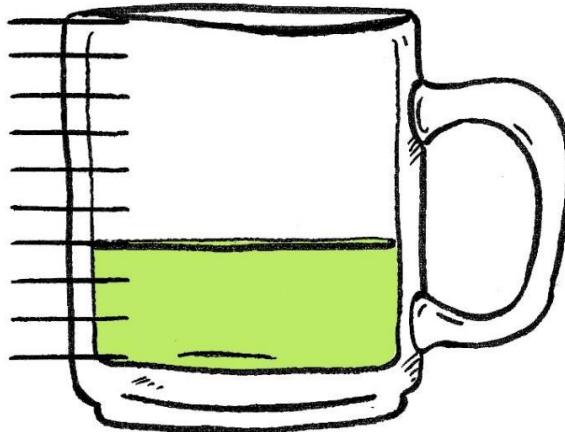
Olles boavji čohkká guhkes beavddi guoras čuonádeamen juhkamušaideaset ja vuorddašeamen ahte biepmut bohtet. Gievkkaniš čuskesta olggos viimmáskan dárjjodeaddji, guhte ii buvtte mielldis amiideaddji borrandorviid, muhto baicce čurvesta:

"Riŋgejehket bolesiidda, dáppe leamašan suola! Gii nu suollagiid lea gaikon sisamajŋjelatnji ja suoládan máilmomi divrras bulljarasjugusboahtala!"

Boles ávžjuha bargiid sirdit ášehasaid dakkaviði feaskárii ja guođđit borramušaid ja juhkosiid bevddiide. Boavji lahtut heammástuvvet (ja dahkaluddet heammástuvvat) go seammá ohccit jovdetge fas báikki ala. Ohcciid mielas lea liiggás eahpidahtti, ahte seammá beaivve maiddái nuppi restoráŋjas fitná suola, ja seammá turismajoavku bohriha báikki ala. Ohccit eai jáhke ahte ná lea geavvan soaittähagas, ja mearridit čielggadit, gii lahtuid mátkeboavjjis laktása rihkusbáikkis gávdnon guigosii ja gii sáhtášii leat sivalaš sisagaikumii ja divrras bulljarasjugusboahtala suoládeapmái.

NÄSINNEULA-DÁHPÁHUS

Rihkusbáikkis váldojuvvon govain oidno osohahkii juhkojuvvon juhkanláse, mas lea dievva seammá bulljarasjugus. Láse lea dassázis jávkan. Ohccit jearahallet Boaittobealvuovddi Buđetvuodjaváibmiliid Searvvi lahtuid, ja čielggadit mihtidemiin, ahte:

Ketku Kärppä láses lea vel **8/18** juhkosa.

Särmä Sorsa láses lea vel **1/3** juhkosa.

Kiti Kettu láses lea vel **12/36** juhkosa.

Pätkä Poro láses lea vel **4/6** juhkosa.

Massi Majava láses lea vel **6/6** juhkosa.

Haka Harakka láses lea vel **6/18** juhkosa.

Posse Pulu láses lea vel **8/36** juhkosa.

Juro Jänö láses lea juhkkon **3/9** juhkosa.

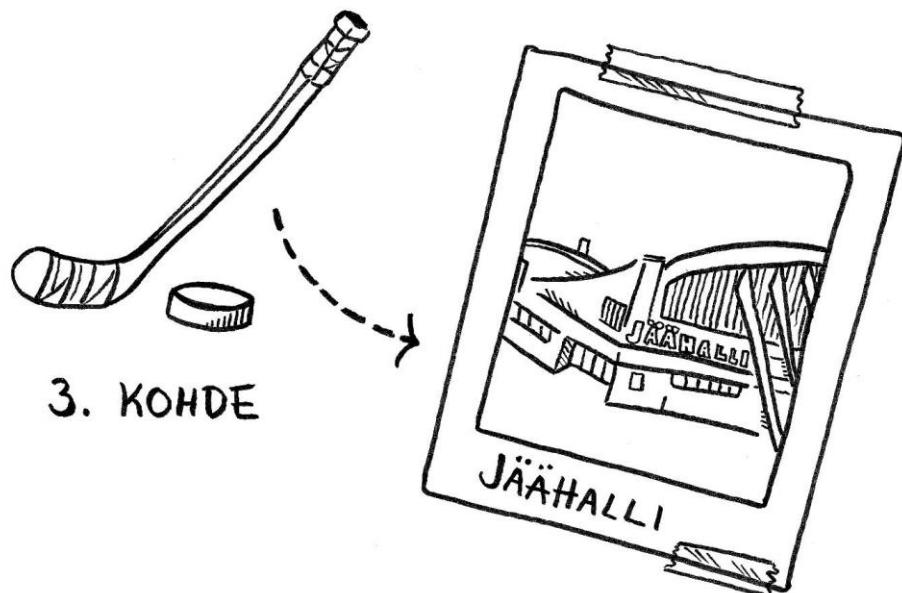
Sälli Susi láses lea vel **2/6** juhkosa.

Hissu Hiiri láses lea vel **4/12** juhkosa.

Katku Karhu láses lea vel **3/12** juhkosa.

Murri Mäyrä láses lea vel **1/10** juhkosa.

Árvvoštala, geaid eahpádusvuložiid lásii lea báhcán seammá ollu jugus go lásii, mii jávkai rihkusbáikkis. Ráddje dasto eahpádusvuložiid listtus eret daid boavjji lahtuid, geaid láses ii leat seammá ollu jugus.

3. KOHDE

Buđetvuodjaváibmiliid Searvi lahtuid oaivvit leat mannan jorgásii ođđasamos dáhpáhusaid geažil. Jiekŋaskearru-gilvu Tampere jiekŋahállas sáhttá doalvut jurdagiid eret suolavuođaid ráiddus. Vuostálágaid speallaba báikkalaš joavkkut, Ilves ja Tappara. Gilvvus vásihit báhkka dovdduid, ja válla jiekŋahállas váldá beljiide. Nuppi bottu loahpas gii nu goittotge dolle mikrofovdnii ja šeapmá buohkaide, geat leat jiekŋahállas:

*"De guldalehket buorit geahčit! Mii leat bovden deike bolesa, daningo gii nu lea gaikon sisá hárjeheaddjiid doaimmahahkii ja suoládan meašttirvuodapokála
Oktage ii oaččo vuolgit eret dáppe, muhto mii joatkit goittotge gilvvu dábálaš áigetávvala mielde."*

Ohccit ollejít báikki ala ja fuomášit dalán geahčiid siste oahpes boavjji. Ohccit jearahallet olbmuid, geat leat leamaš báikki alde, dutket rihkusbáikái báhcán luottaid ja testejit man guhká bistá čađahit guđege doaimma. Sisagaikuma sisdoallu ja suollaga doaimmat dan áigge čilget ohcciide.

Ohccit árvvoštallet, ahte sisagaiku lea galgan doaibmat suoli lahkiid gaskasaš bottuid áigge amas gávn nahallat. Gilvvu áigge dollojuvvojedje guokte bottu lahkiid gaskkas. Goabbáge boddu bistii 20 minuhta dahjege oktiibuot 40 minuhta. Hárjeheaddjiid doaimmahahkii beassá fuomáškeahttá dušše ovta hivssegá áibmomolsunkanálas, gos gávdnojít sisagaikunluottat. Sisagaikuma ii áiggi dáfus goittotge lean vejolaš čađahit ollásit vuosttamúš bottu áigge, muhto baicce suola lea galgan válmmaštallat ovddalgihtii sisagaikuma. Dasgo sisagaikun galggai juohkásit guovtti boddui, suola galggai nuppi bottus johtit seammá luotta mielde ođđasit, vai son beassá dan čuožáhahkii, gosa áigu gaikut sisa. Dasa lassin sisagaikunbáikkis gávdnojedje vuddjes márfebuđehiid bázahusat, mat čujuhit dasa ahte suola lea fitnan kioskkas háhkamin alcces vuimmiid gárven dihtii lossa barggu.

JIEKNAHÁLLA DÁHPÁHUS

Du bargun lea čielggadit ohcciid árvvoštallanráidduid rehkenastimiin, man galle minuhta suollagat leat geavahan **sisagaikuma válmmaštallamii**, **sisagaikuma čađahheapmái**, **johtimii** ja **ráiddus čuožžumii**. Dievasmahte rávvagiid mielde dieđuid čuovvovaš siiddu 40-oasat ruvttodahkii. Ruvttodat govvida suollaga áigegeavaheami goappáge bottu dahjege 40 minuhta siste. Okta ruvttto = 1 minuhta.

Vuosttamuš boddu lahkiid gaskkas:

1. Man guhká suollagis ádjánii oktiibuot čađahit čuovvovaš doaimmaid? **Mannat rihkusbáikái ja boahtit ruovttoluotta** bisttii $9\frac{1}{4}$ minuhta, ja **ráiddus čuožžun álbmotvalji siste** bisttii $2\frac{3}{4}$ minuhta.

- V: _____ minuhta.
2. Man ollu bázii 20 minuhta guhkkosaš bottus **sisagaikuma válmmaštallamii rihkusbáikkis?**

- V: _____ minuhta.
Ivdne dán minuhtameari čuovvovaš siiddu ruvttodahkii **oránša ivnniin**.

Nuppi boddu lahkiid gaskkas:

3. Suollagis bisttii 14 minuhta johit ja čuožžut ráiddus. **Ráiddus čuožžumii** golai dán áiggis $7\frac{1}{2}$ minuhta.

- a) Man guhká suollagis ádjánii **johtit?** V: _____ minuhta.
b) Nelgon suollagis golai biepmu vuordimii $4\frac{1}{6}$ minuhta. Man guhká suollagis golai eará vuorddašeapmi olmmošvaljis? V: _____ minuhta.
4. Man ollu 20 minuhtas bázii **čađahit sisagaikuma** vuordima ja johtima maŋŋá?
V: _____ minuhta. Ivdne dán meari 40-oasat ruvttodagas **alit ivnniin**.

Hui buorre – leat dál čielggadan, man guhká suollagis ádjánii válmmaštallat sisagaikuma vuosttamuš bottus ja man guhká manai aitosaš sisagaikumii nuppi bottus! De rehkenastit vel oktii čoahkkáigeasu das, man guhká sus bisttii čađahit eará doaimmaid goappáge bottus oktiibuot.

Goappáge bottu áigge oktiibuot:

5. Man guhká bisttii oktiibuot **johtit** sisagaikunbáikái ja ruovttoluotta (hárjehusa čuoggái 1. ja 3. a) ovdan boahtán áiggiid vuodul)? Jorbe vástádusa lagamus minuhtii.

V: _____ minuhta.

Ivdne dán meari siiddu 4-oasat ruvttodagas **ruoná ivnniin**.

6. Man guhká suola skievttidii oktiibuot áiggi **ráiddus čuožumii** bottuid áigge (hárjehusa čuoggái 1. ja 3. ovdan boahtán áiggiid vuodul)? Jorbe vástádusa lagamus minuhtii.

V: _____ minuhta.

Ivdne dán meari siiddu 40-oasat ruvttodagas **fiskes ivnniin**.

Ollu lihku! Dál don leat ivdnen **40-oasat ruvttodaga** ja veahkehan ohcciid čielggadit, man guhká ádjánii guovtti bottu áigge čađahit čuovvovaš doaimmaid:

**Sisagaikuma
válmmastallan**

Sisagaikun

Johtin

Ráiddus čuožumat

Loahpas lihkostuvve bahádaguin fuolakeahttá speallat gilvvu lohppii, ja de čielggai gii vuittii. Spealu vuittii dat joavku, gean dovddaldativdnášaš ruvttot ledje ruvttodagas eanet. Goabbá lei vuotti: **fiskesruoná** Ilves vai **alitoránša** Tappara? Go leat čielggadan gilvvu vuotti, sáhtát ráddjet fas eahpádusvuložiid listtus eret sivahis olbmuid. Ohccit čielggadedje, ahte sivalaš ii dorjon dan joavkku, mii vuittii. Sáhtát geahččat dás vulobealde, guđemuš joavkku fánssaide eahpádusvuložat gullet.

Särmä Sorsa

Katku Karhu

Sälli Susi

Juro Jänö

Posse Pulu

Hissu Hiiri

Haka Harakka

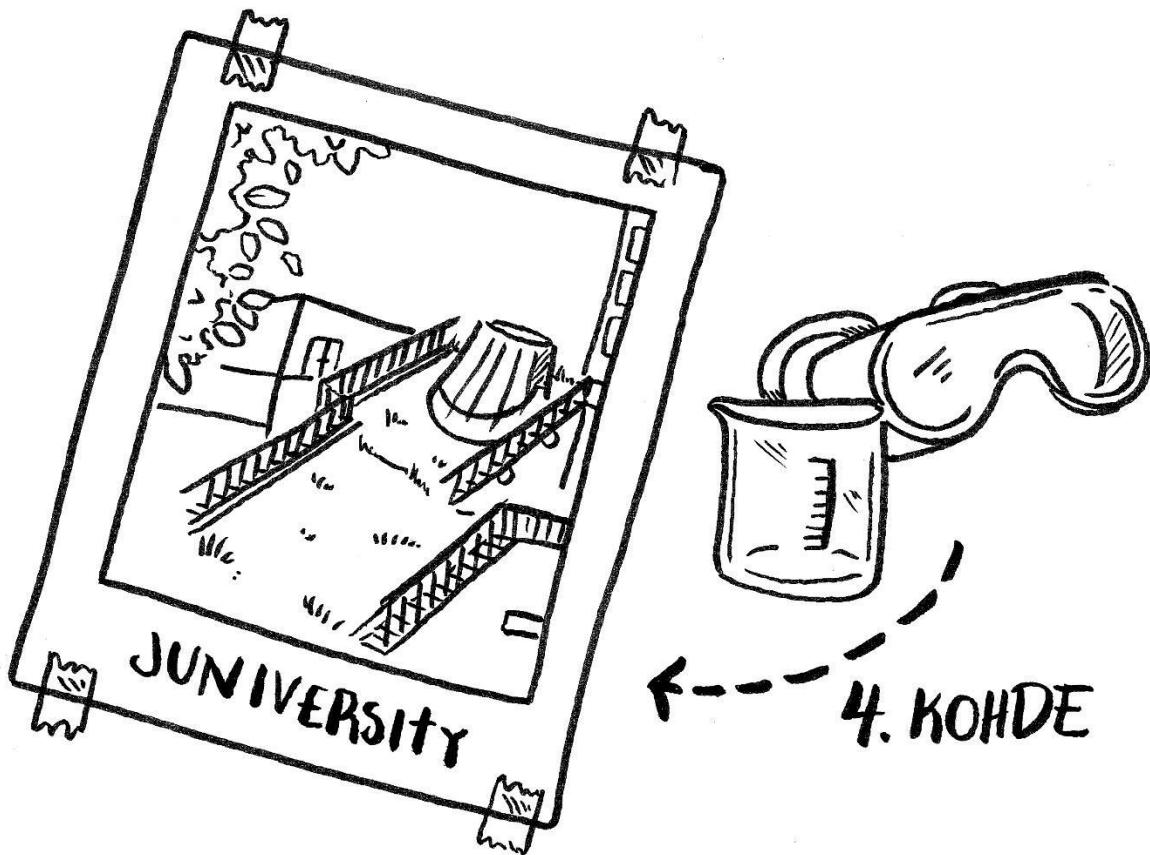
Massi Majava

Kiti Kettu

Ketku Kärppä

Murri Mäyrä

Pätkä Poro

Ohccit eai velge dieđe, gii searvvi lahtuin lea sivalaš buot sisagaikumiidda. Ohccit goittotge čuvvot suoli fitmadit searvvi smávvabusse buot báikkiide.

Boaittobealvuovddi Buđetvuodjaváibmiliid Searvi Rs lea bovdejuvvon oahpásmuvvat Tampere universitehta mánáid ja nuoraid iežaset universitehtii Juniversityi, ja sii mearridit vástidit bovdehussii. Searvis lea hávskes tuvra universitehtas: sii ožot oahpistuvvon gierdovázzima ja bessel oassálastit Juniversity bargobájiide ovttas.

Go boavji lea giitán universitehta olbmuid árvvasvuodođas, sii mannet ruovttoluotta uhca busseaseaset buljardemiin seammás ilolačcat. Illu goittotge gaskkalduvvá heahkka, go bolesbiila čuovgala alit čuovggaidis ja okta ohcciin huiká megafonii:

"De bisánehket! Munhan dihten, ahte dii lehpet čuovvun veara. Juniversity dieđaluohkkái ja dan Fablab-verstái lea gaikojuvvon sisä. Dál veärsttä 3D-printejeaddji lea cuovkanan, ja dieđán, ahte okta dis lea sivalaš dásage!"

JUNIVERSITY DÁHPÁHUS

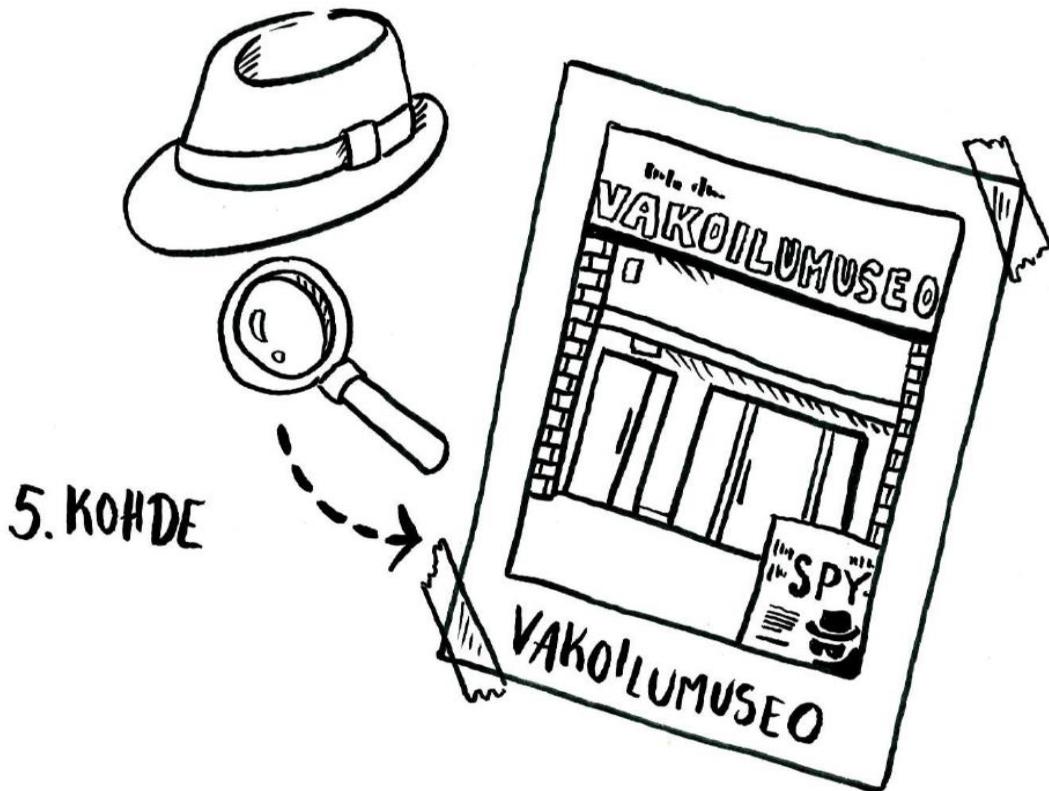
Juniversity dieðaluohkká ja verstá leat suollaga fitnama manjá issoras ortnegis. 3D-printer bitnjá surgadit ja dan bálddas beavddi alde leat láñas eahpelihkostuvvan prentejumit. Áibbas dego suollagii livčii šaddan hoahppu. Ohccit galget dál čielggadit sivalačča ja dál sin bargoneavvun leat dušše sin jerggolaš vuoiŋŋamaččat:

1. Man galle mánotbaji lea $\frac{1}{4}$ lagi?
2. Ovdanbuvtte 6 mánotbaji jahkin cuovkalohkohámis.
3. Man galle minuhta lea $\frac{1}{4}$ diimmu?
4. 3D-prentema bistrináigin lea merkejuvvon 90 minuhta. Ovdanbuvtte bistrináiggi diibmun cuovkalohkohámis.
5. Rávvaga miedle slimei dárbbashašuvvui $\frac{1}{2}$ lihttera čázi. Dat goittotge orru leamen goikalan, nappo dasa lasihuvvo $\frac{1}{10}$ lihttera čází. Man galle desilihttera slimei bođii oktiibuot čáhcí?
6. Ovdanbuvtte 200 grámma kilográmman cuovkalohkohámis.
7. 3D-prentejeaddji plastihkkaprentenmateriála lei álgoálggus kilográmma veardde, muhto das loavttástuvai goalmádas, go sisagaiku geahččalii geavahit dan. Man galle grámma materiála bázii? Ovdanbuvtte meari čuohteloguid dárkilvuodain.

Oza vulobeale tabeallas vástdusaide rievttes bustávaid hárjehusbarggu ortnega miedle ja oaččut čuovvovaš sivalačča dovdomearkka:

S	V	K	N	I	A	E
6 dl	3 kk	112 h	600 g	15 min	25 min	15 kg

E	I	Ö	O	L	T	P
8 dl	12 a	113 h	13 a	4 kk	700 g	25 kg

5. KOHDE

Boavjji lahtut leat ain oskkáldas buđetvuodjaváibmilat, muhto sin gaskasaš ustitvuohtha gillágoahrtá. Gii sis mahkáš sahtášii leat sivalaš ná máŋgga, áibbas jallas rihkkosii?

Boavji mearrida plánet reaissu oalát odđasit ja sii dollejit Spionerenmuseai. Juosmat dan čajáhusain gávdnošedje guigosat dasa, mot sahttá dovdát suollaga ustibaččaid joavkkus, dahje dasa, mot čiehkat ustibiinnis dan duohtavuođa, ahte lea suola.

Spionerenmuseas boavji oahpásmuvvá historjjálaš, beakkán spiovnaide, oahppá suollemasčállosiid ja oaidná spiovdnii dárbbashaš gielisgárvvuid, maiguin sahttá rievadait dahje beatalit iežas personnalašvuođa. Jođedettiineaset čajáhusas sii fuomášit maid nu, mii spiehkkaš dábálaš áššiin ja dán vuoro sii ieža ringejit ohcciide:

"Dat dáhpáhuvai fas. Mii leat spionerenmuseas, ja ovttá vitriinna uksa lea gaikojuvvon rabas. Doppe leat leamaš spiovna gielisgárvvut ja reaiddut leat čielgasit suoláduvvon."

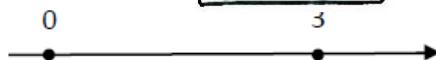
SPIONERENMUSEA DÁHPÁHUS

Spiovnna kodanummir lea:

Dovddastala dan bajiloainnuid:

Lohkolinnjás:

Sánálaččat: _____

Cuovkalohkun: _____

Cuovkagáhkuiguin:

Mañimus oidnon:

Go leamašan liiba, su leat oaidnán šaddamin guovtgeardásazžan lohkun

_____ ja vearrás dilis šaddamin viðageardásazžan lohkun

_____.

Bisohallamin lihpebajis ohcciin, geain nubbi lea njealjegoardásash

gávcigاردásash _____ ja nubbi su ektui.

Loaktimin uhcit suollagiiguin, dego beali uhcit _____ :in, muhto goas nu maiddái sisagaiku
_____ :in, guhte lea 1/1 su sturrodagas.

Heahkka leat goittotge áican, ahte goalmádas _____ sus lea goittotge
buorre riikkavuloš ja viðádas _____ veahkkás ustit.

Ovddit hárjehusaid vástdusat nummarhámis iktet mañimuš, mearrideaddji dovdomearkka. Ordne
vástdusaid vástideaddji bustáavid oððasit:

_____ L _____

11/ 22 1 13 2 2 55/ 11 11/ 11/ 5 11 1 5
12 3/8 3/4 3/4 3/4 20 4 20 1/4 5/6 1/2

L I S T Ä S E T M I P S O O A

Gii'at leage sivalaš?

SIVALAŠ GÁVDNON

Dál mii diehtit, gii lea sivalaš dán jierpmehis sisagaikumiid ráidui, ja ohccit dollet su nannosit rájus. Muhto mot dát albma suola čilge iežas láhttema ja daguidis?

"Na gulletmat dán, go visot álggii jahkásaš buđetvuodjagilvvus. Mun vuottáhallen dan almmá siva haga. Sáhtán vuordnut, ahte dat reseapta, man suolqdin dan áhkus, geas rukses gahpir, lea málimmi buoremus.

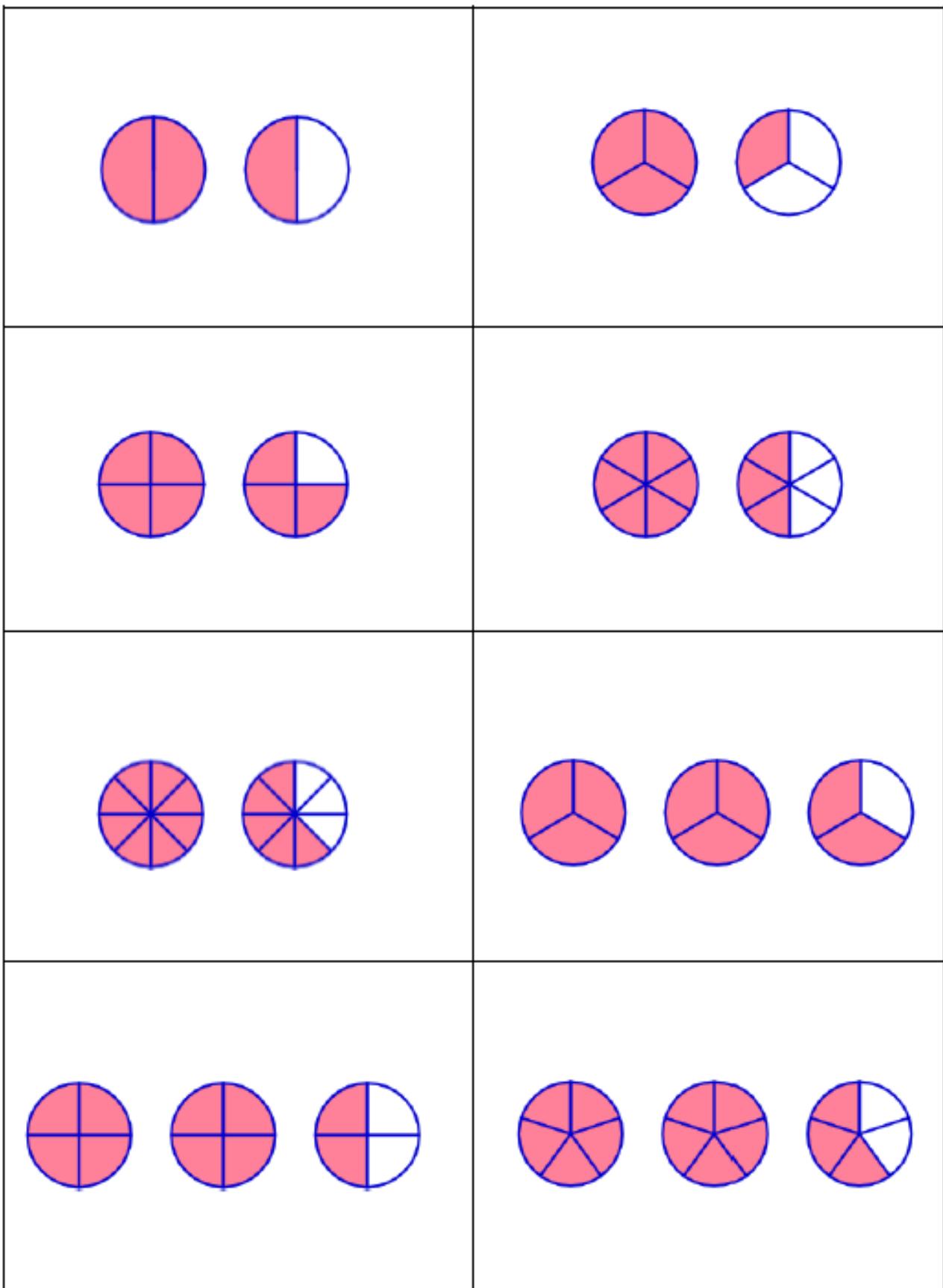
In leat dán dagus rámis, iige dat lean čielgasit jierpmálaččamus plána, muhto mun mearridin, ahte dál mus lea čalbmevealla ja sáhtán bálkkašit ieš iežan dievaslaš reseaptta suoládeamis.

Mielahis divras bulljarasjuhkosiin skilahin iežan gudnin. Meašttirvođapokála dušše čielgasit gullá munne, ja 3D-printeriin printejuvvon pokála, mas lea mu namain merkejuvvon pláhtta. Gielisgárvvuiguin ja spionerenreaidduiguin galgen dahkat vejolažžan, ahte beasan báhtarit."

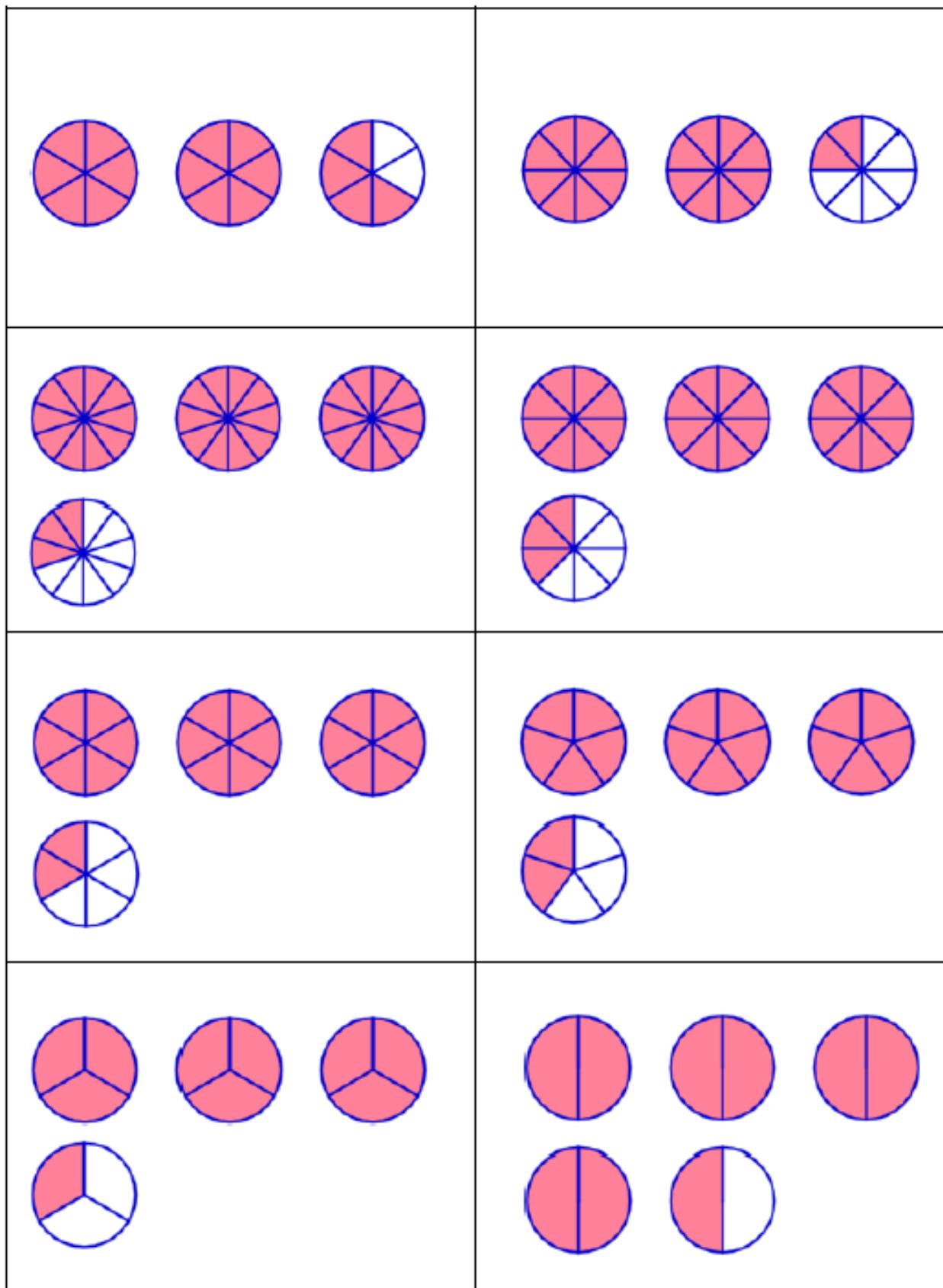
Muhto manne suola snuohtardii Vuojašburgeskioskkas seahka dievva Tampere fiidnásamos buđehiid?

"Daid gávdnabehtet smávvabusse maŋŋeskohttasis. Snuohtardin daid dieđusge mátkemuitun buoremus skihpáriiddásan Boaittobealvuovddi Buđetvuodjaváibmiliid Searvvis."

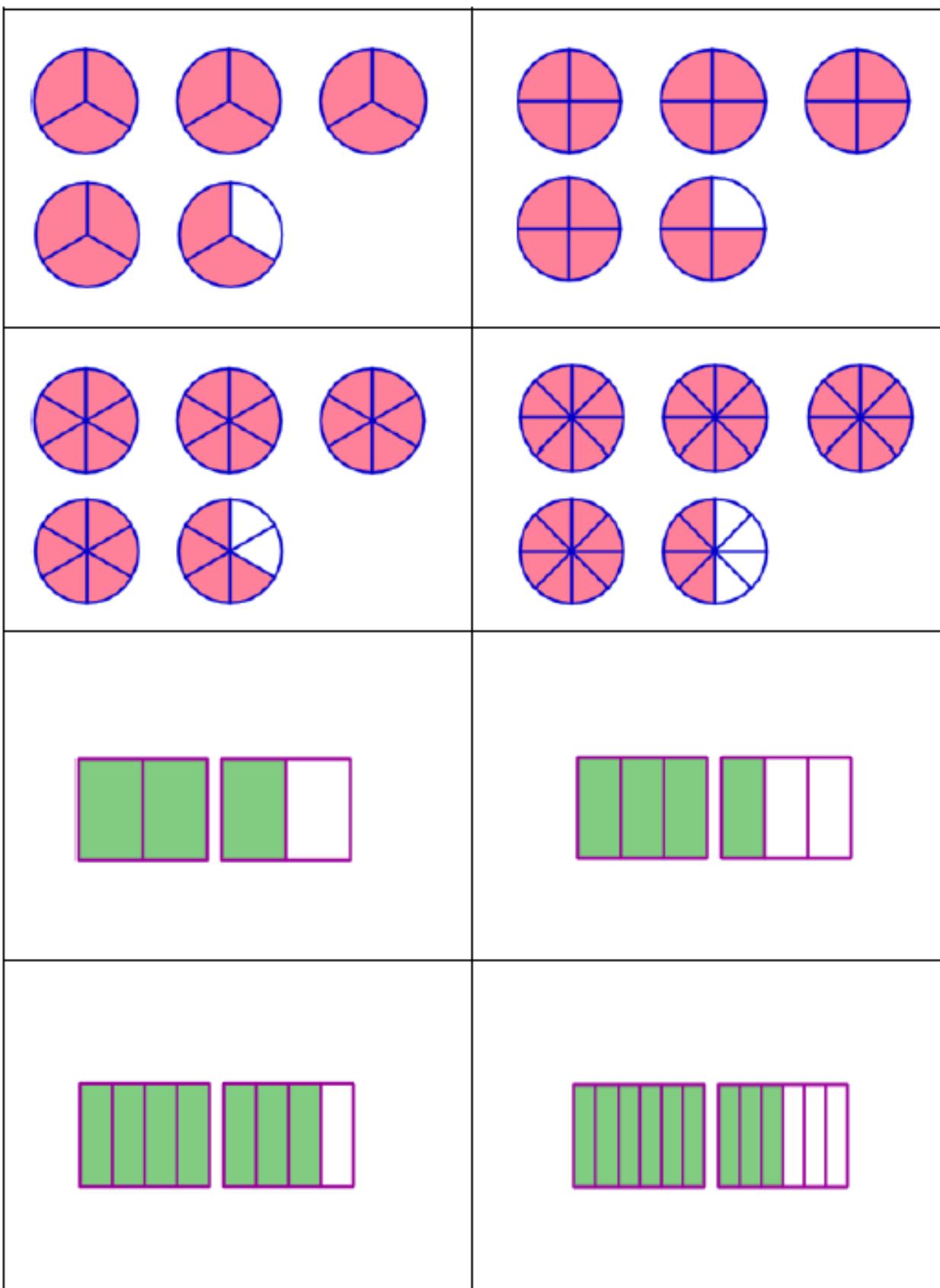
MILDOSAT: Cuovkalohkokoarttat (Vuojatburgerkioskka dáhpáhus)

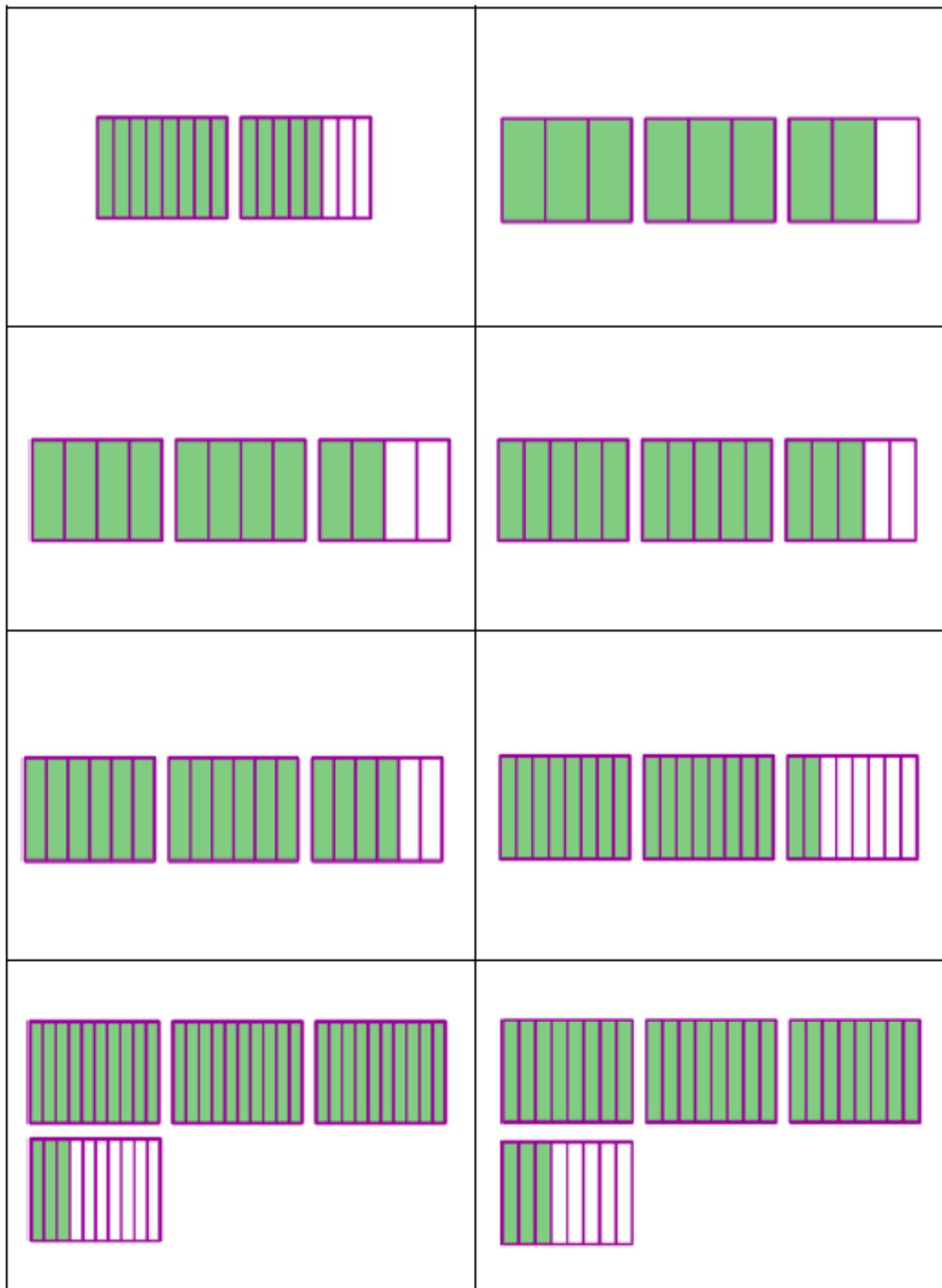
MILDOSAT: Cuovkalohkokoarttat (Vuojatburgerkioskka dáhpáhus)

MILDOSAT: Cuovkalohkokoarttat (Vuojajšburgerkioskka dáhpáhus)

MILDOSAT: Cuovkalohkokoarttat (Vuojatburgerkioskka dáhpáhus)

MILDOSAT: Cuovkalohkokoarttat (Vuojatšburgerkioskka dáhpáhus)

